

ข้อตกลงของ GATS กับการนำระบบการออกใบอนุญาตแบบ SINGLE LICENSE มาปรับ
ใช้ในประเทศไทย: ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศ

นางสาวศุภสรณ์ รุ่งโรจน์วุฒิกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

GATS AND THE APPICATION OF SINGLE LICENSE IN THAILAND:
A COMPARATIVE STUDY OF FOREIGN REGULATIONS

Miss Surparsorn Rungrojwutikul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Law Program in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

501108

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ข้อตกลงของ GATS ต่อการนำระบบการออกใบอนุญาตแบบ
SINGLE LICENSE มาปรับใช้ในประเทศไทย: ศึกษาเปรียบเทียบ
กฎหมายต่างประเทศ

โดย

นางสาว ศุภสรณ์ รุ่งโรจน์วุฒิกุล

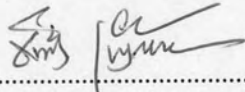
สาขาวิชา

นิติศาสตร์

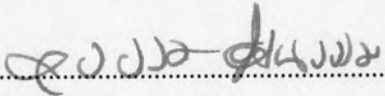
อาจารย์ที่ปรึกษา

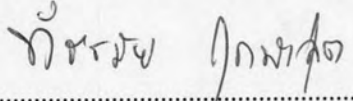
รองศาสตราจารย์ทัชชมัย ฤกษ์ะสุด

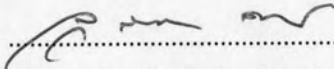
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย)

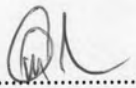
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุธรรม อยู่ในธรรม)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ทัชชมัย ฤกษ์ะสุด)

.....กรรมการ
(อาจารย์จุดสิงห์ วัฒนศักดิ์สิงห์)

.....กรรมการ
(อาจารย์อริก อัสวานันท์)

.....กรรมการ
(อาจารย์อนุภาพ ธีรลาภ)

ศุภสรณ์ รุ่งโรจน์วุฒิกุล : ข้อตกลงของ GATS กับการนำระบบการออกใบอนุญาตแบบ SINGLE LICENSE มาปรับใช้ในประเทศไทย: ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศ (GATS AND THE APPLICATION OF SINGLE LICENSE IN THAILAND: A COMPARATIVE STUDY OF FOREIGN REGULATIONS) อ. ที่ปรึกษา: รศ. ทักษิณ ฤกษ์สุด, 324 หน้า.

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม เน้นศึกษาเฉพาะการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมว่ามีหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และแนวคิดอย่างไร เพื่อหาแนวความคิดและมาตรฐานทางกฎหมายขององค์กรกำกับดูแลที่สามารถจะนำมาปรับใช้กับกรณีของประเทศไทย

จากการศึกษาพบว่าหลักเกณฑ์การออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมของไทยมีความบกพร่องหลายประการ อาทิเช่น ความไม่โปร่งใส และไม่สามารถตรวจสอบได้ ความล่าช้า การเลือกปฏิบัติ ซึ่งทำให้เกิดการพัฒนาอย่างไม่มีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการกำกับดูแล และไม่สอดคล้องกับหลักการขององค์การระหว่างประเทศ และหลักการการกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคมของสากลประเทศ

ผู้เขียนได้เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาหลักเกณฑ์การออกใบอนุญาตเพื่อให้เกิดการกำกับดูแลที่สร้างความโปร่งใสเป็นธรรมและสามารถตรวจสอบได้ จะต้องมีมาตรการดังต่อไปนี้

1. ต้องจัดทำเค้ากฎหมายเกี่ยวกับใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคม โดยนำหลักเกณฑ์ SINGLE LICENSE มาปรับใช้ในประเทศไทยให้สอดคล้องกับระบบกฎหมายของประเทศไทย
2. ต้องจัดเตรียมหลักเกณฑ์และข้อกำหนดที่ประกอบเป็นเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาตที่เป็นมาตรฐาน (Standard Condition) ไว้รองรับด้วย เพื่อป้องกันมิให้เกิดความล่าช้า
3. การประกอบกิจการประเภทบริการเสริม หรือ Value Added Services (VAS) ควรปล่อยให้เป็นไปตามกลไกตลาด
4. การกำกับดูแลในกิจการที่ต่างกัน ควรมีหลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่ต่างกัน
5. ควรจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะ เพื่อมาพิจารณาค่าขอรับใบอนุญาต และตรวจสอบคุณสมบัติให้รัดกุม รอบคอบ เพื่อสามารถเยียวยาความเสียหายได้ทันทั่วทั้งที่ หากตรวจพบว่าผู้ประกอบการแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จ

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์..... ลายมือชื่อนิสิต.....
ปีการศึกษา.....2550..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4786336934: MAJOR INTERNATIONAL LAW

KEY WORD: TELECOMMUNICATIONS / TELECOMMUNICATIONS REGULATORY BODY / REGULATIONS / LICENSE / CONVERGENCE SERVICES / BROADBAND SERVICE

SURPARSORN RUNGROJWUTIKUL: GATS AND THE APPICATION OF SINGLE LICENSE IN THAILAND: A COMPARATIVE STUDY OF FOREIGN REGULATIONS.

THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. TASHMAI RIKSHASUTA, 324 pp.

The purpose of this Thesis is to study telecommunication services regulation especially legal theories relating to licensing regime in telecommunication services

From The studies inefficiency exists in Thai telecommunications licensing procedures such as; non-transparency concerns, delays, discriminations. Theses obstacles can only hinder the efficiency of Thai market regulation comparing to international standards and best practices

Thus, The writer has suggested and proposed that Thailand undertake the following measures:

1. Adopt Regulation of Unified Licensing Regime
2. Set Standard Condition to prevent delays
3. Deregulate Valued Added Services
4. The difference services should not regulated in same regulations
5. Set up a separate unit to consider licensing applications

Field of study.....LAWS..... Student's signature.....
 Academic year.....2007..... Advisor's signature.....

Tashmai Rikshasuta
Tashmai

กิตติกรรมประกาศ

ตั้งแต่ผู้เขียนเริ่มเข้าศึกษาปริญญาโทในรั้วจามจุรีจนกระทั่งถึงการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีนั้น เป็นผลมาจากครอบครัวอันเป็นที่รักยิ่งของผู้เขียน และนายกิตติภัฏ โหรัชยะที่คอยให้กำลังใจ ให้คำแนะนำ และให้การสนับสนุนแก่ผู้เขียนด้วยดีมาโดยตลอด

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สำเร็จลุล่วงได้โดยหากขาดความเมตตา และความอนุเคราะห์ดูแลเป็นอย่างดีจากรองศาสตราจารย์สุธรรม อยู่ในธรรม ที่ได้อบรมสั่งสอน คอยชี้แนะ ให้คำแนะนำแก่ผู้เขียนเป็นอย่างดีเสมอมา รวมถึงความกรุณาในการรับเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วย และผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ชัชชัย ฤกษ์สุต ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่ผู้เขียน และกรุณาเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตลอดทั้งคอยให้คำแนะนำแก่ผู้เขียนตลอดการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมถึงตลอดถึงรองศาสตราจารย์ศกดา ธนิตกุล คุณอริศ อัสวานันท์ ท่านอาจารย์จุลสิงห์ วสันต์สิงห์ ท่านอาจารย์อนุภาพ ภิระลาภ ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่ายังตอบรับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมถึงคอยให้คำแนะนำแก่ผู้เขียนมาโดยตลอด

การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สำเร็จได้ถ้าหากไม่ได้รับความช่วยเหลือจากคุณเฉลิมชัย กักเกียรติกุล ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการจัดหาข้อมูล ให้กำลังใจ ให้คำแนะนำ ให้การสนับสนุน และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เขียนตลอดมาโดยตลอด ในครั้งนี้ยังรวมถึงคุณฉันทพร-คุณวาที เปาทอง คุณรัตติกาล อ่องนุช ที่คอยให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุน และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เขียนตลอดมา และขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ และน้องๆ ที่บริษัททรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ทีมงานผู้ช่วยวิจัย กทช. สุธรรม และเพื่อนจุฬาฯ ที่คอยให้กำลังใจ และช่วยเหลือผู้เขียนตลอดการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จึงขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

คุณความดีจากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบแด่บิดา มารดา อันเป็นที่เคารพรักยิ่งของผู้เขียน รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่ผู้เขียน ขอบกพร่องใดๆ จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและสภาพปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	11
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	11
1.4 สมมติฐาน.....	12
1.5 วิธีการศึกษา.....	12
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
บทที่ 2 หลักกฎหมายระหว่างประเทศและแนวปฏิบัติระหว่างประเทศ เกี่ยวกับการออกใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคม.....	14
2.1 หลักกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง SINGLE LICENCE.....	24
2.1.1 หลักเกณฑ์ General Agreement on Trade in Services (GATS).....	24
2.1.2 ภาคผนวกโทรคมนาคม (The Telecommunication Annex.....	29
2.1.3 The 1996 Reference Paper of the Agreement on Basic Telecommunications.....	31
2.1.4 หลักเกณฑ์ International Telecommunication Union (ITU).....	32
2.1.5 Directive of the European Parliament and of the Council on a Common framework for general authorisations and individual licences in the field of Telecommunications service.....	32
- ตารางที่ 1 ตารางแสดงเปรียบเทียบ Licensing Condition ของ กลุ่มประเทศสมาชิกของ EU	45

2.2.1	แนวทางปฏิบัติในต่างประเทศ.....	56
2.2.1.1	ประเทศเยอรมัน.....	55
2.2.1.1.1	กระบวนการและขั้นตอนการพิจารณาให้ใบอนุญาต SINGLE LICENCE	65
2.2.1.1.2	ขอบเขตบริการที่ครอบคลุมภายใต้ใบอนุญาต SINGLE LICENCE.....	65
2.2.1.1.3	ระยะเวลาที่ใช้ในการพิจารณา.....	66
2.2.1.2	ประเทศอังกฤษ.....	69
2.2.1.2.1	กระบวนการและขั้นตอนการพิจารณาให้ใบอนุญาต SINGLE LICENCE.....	72
2.2.1.2.2	ขอบเขตบริการที่ครอบคลุมภายใต้ใบอนุญาต SINGLE LICENCE	72
2.2.1.2.3	ระยะเวลาที่ใช้ในการพิจารณา.....	73
2.2.1.3	ประเทศอินเดีย.....	73
2.2.1.3.1	กระบวนการและขั้นตอนการออกใบอนุญาต SINGLE LICENCE.....	78
2.2.1.3.2	ขอบเขตบริการที่ครอบคลุมภายใต้ใบอนุญาต SINGLE LICENCE.....	79
2.2.1.3.3	ระยะเวลาที่ใช้ในการพิจารณา.....	79
2.2.1.4	ประเทศไนจีเรีย.....	80
2.2.1.4.1	กระบวนการและขั้นตอนการออกใบอนุญาต SINGLE LICENCE.....	82
2.2.1.4.2	ขอบเขตบริการที่ครอบคลุมภายใต้ใบอนุญาต SINGLE LICENCE.....	82
2.2.1.4.3	ระยะเวลาที่ใช้ในการพิจารณา.....	84

บทที่ 4 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	131
4.1 บทสรุป.....	131
- ตารางที่ 7 เปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างใบอนุญาตแบบ SINGLE LICENSE กับระบบใบอนุญาตแบบที่ประเทศไทยใช้อยู่ในขณะนี้.....	138
4.2.1 ข้อเสนอแนะ.....	141
รายการอ้างอิง (REFERENCES).....	144
ภาคผนวก	150
ภาคผนวก ก Authorisation Directive.....	151
ภาคผนวก ข Framework Directive.....	164
ภาคผนวก ค Fourth Protocol to the General Agreement on Trade in Services.....	183
ภาคผนวก ง Unified Licensing Regime at a Glance.....	186
ภาคผนวก จ Audiovisual Media Services Directive.....	188
ภาคผนวก ฉ ประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง ลักษณะและประเภทของกิจการ โทรคมนาคมที่ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม.....	208
ภาคผนวก ช ประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตประกอบกิจการ โทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง.....	217
ภาคผนวก ซ ประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตประกอบกิจการ โทรคมนาคมแบบที่สอง.....	238
ภาคผนวก ฌ ประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตประกอบกิจการ โทรคมนาคมแบบที่สาม.....	281
ภาคผนวก ฎ ประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ว่าด้วยโครงการนำร่องการออกใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง พ.ศ. 2549.....	323
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	327